

Την ακούνε... συνθετικά

Η ετήσια έκθεση του EMCDDA καταγράφει στροφή των χρηστών ναρκωτικών σε φτηνές και επικίνδυνες ουσίες και πρωτιά νέων μολύνσεων HIV/AIDS για την Ελλάδα

Της **Ντάνι Βέργου**

Μείωση της χρήσης των συμβατικών ναρκωτικών -ηρωίνης, κοκαΐνης, κάνναβης- στην Ευρώπη και αύξηση της χρήσης νέων, φτηνών και επικίνδυνων συνθετικών ναρκωτικών, ο αριθμός των οποίων είναι τόσο υψηλός που δεν μπορούν ούτε να ελεγχθούν ούτε να αξιολογηθούν, επισημαίνει η Ετήσια Έκθεση για τα Ναρκωτικά του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας της Ε.Ε. (EMCDDA), που δημοσιοποιήθηκε χθες. Παράλληλα, καταγράφει αύξηση των αιτήσεων για θεραπεία απεξάρτησης από τη συνθετική κάνναβη, η οποία δεν είναι φυτικής προέλευσης, είναι εύκολα προσβάσιμη, φτηνή και πολύ δραστική.

Όσο για τη χώρα μας, διατηρεί τη θλιβερή πρωτιά νέων μολύνσεων HIV/AIDS ανάμεσα στους χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών ουσιών, επιβεβαιώνοντας τη δραματική αύξηση που παρατηρείται την τελευταία διετία και ανατρέποντας την πτωτική τάση στους ευρωπαϊκούς δείκτες από το 2004. Κι ενώ στην Ευρώπη βγαίνουν όλο και περισσότερα νοσητήρια για την αποποικιοποίηση της αλκής χρήσης ουσιών, η Ελλάδα είναι ακόμη πίσω, ενώ είναι και μία από τις τέσσερις χώρες της Ε.Ε. στην οποία δεν υπάρχει θεραπεία αποκατάστασης στις φυλακές.

«Νόμιμα διεγερτικά»

Αναλυτικότερα, υποχωρούν σταδιακά η ενέσιμη χρήση, ο αριθμός των νέων χρηστών ηρωίνης, η κατανάλωση κοκαΐνης και το κάπνισμα κάνναβης. Ενώ η διαθέσιμότητα θεραπειών για τους χρήστες ηρωίνης αυξάνεται συνολικά, οι δείκτες πλέον υποδεικνύουν πτωτική τάση τόσο της χρήσης όσο και της διαθέσιμότητάς της. Αυξάνεται όμως η ανησυχία για τα συνθετικά διεγερτικά και για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες και κυρίως τα λεγόμενα «νόμιμα διεγερτικά», δηλαδή τις συνθετικές καθιόνες και τα συνθετικά κανναβινοειδή. Η αγορά των ναρκωτικών στην Ευρώπη στηρίζεται λιγότερο σε φυτικής προέλευσης ουσίες.

Παράλληλα, στις χώρες χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων, παρατηρούνται μεταβολές στον τρόπο χρήσης ναρκωτικών. «Η ανεργία των νέων και οι περικοπές στις

ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΗ / Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

παρεχόμενες υπηρεσίες ενδέχεται να οδηγήσουν στην επανεμφάνιση «παλιών» προβλημάτων», υπογραμμίζει η έκθεση, προσθέτοντας ότι δεν αποκλείεται «η κατάσταση των ναρκωτικών σήμερα να χαρακτηρίζεται από ρευστότητα, καθώς ανακύπτουν «νέα» προβλήματα τα οποία θέτουν υπό αμφισβήτηση παγιωμένες πολιτικές και πρακτικές, όπως η εμφάνιση νέων συνθετικών ναρκωτικών και τρόπων χρήσης, τόσο στην αγορά των παράνομων ουσιών όσο και στο πλαίσιο των μη ελεγχόμενων ουσιών».

Το 2012, 73 νέες ψυχοδραστικές ουσίες κοινοποιήθηκαν επίσημα για πρώτη φορά μέσω του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από αυτές τις ουσίες, οι 30 ήταν συνθετικά κανναβινοειδή.

Νέες συνθετικές ουσίες

Στην Ευρώπη κυκλοφορούν ολόένα και περισσότερες νέες ψυχοδραστικές ουσίες, με ιδιαίτερα ταχύ ρυθμό εμφάνισης. Η νέα ουσία κατορθώνει να γίνει περιζήτητη στα σημεία παράνομης διακίνησης

ναρκωτικών. Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης της Ε.Ε. λαμβάνει και το 2013 αναφορές για περίπου μία νέα ουσία την εβδομάδα.

Τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκαν πολλοί νέοι συνθετικοί αγωνιστές υποδοχών κανναβινοειδών όπως και φενεθλαμίνες και καθιόνες, ουσίες που συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον διαδεδομένων παράνομων ναρκωτικών. Πρόσφατα καταγράφεται πάντως αυξημένο ποσοστό αναφερόμενων ουσιών που προέρχονται από λιγότερο γνωστές και λιγότερο μελετημένες χημικές ομάδες.

Πολλά από τα προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο περιέχουν μείγματα ουσιών και, δεδομένης της ανυπαρξίας φαρμακολογικών και τοξικολογικών δεδομένων, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν οι μακροπρόθεσμες συνέπειες της χρήσης τους για την υγεία. Ολόένα και περισσότερα στοιχεία πάντως καταδεικνύουν ότι ορισμένες από τις ουσίες αυτές προξενούν προβλήματα τα οποία απαιτούν κλινικές παρεμβάσεις, έχουν δε καταγραφεί και θανατηφόρα περιστατικά.

Οι ουσίες αυτές, παρόλο που καταναλώνονται κυρίως από νέους που κάνουν ψυχαγωγική χρήση, διαχέονται και σε πληθυσμούς τοξικοεξαρτημένων, με αυξημένη ενέσιμη χρήση που προκαλεί προβλήματα ψυχικής υγείας και οργανικές βλάβες.

Παρατηρείται επίσης αυξανόμενη διαφοροποίηση των προϊόντων κάνναβης που διατίθενται στην αγορά. Η φυτική κάνναβη, ενίοτε

υψηλής δραστικότητας, διαδραματίζει πλέον σημαντικό ρόλο σε συνδυασμό με την πρόσφατη εμφάνιση συνθετικών κανναβινοειδών εξ ολοκλήρου χημικών, εξαιρετικά δραστικών, με πολύ σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία των χρηστών.

«Και οι δύο αυτές εξελίξεις συνιστούν εν δυνάμει λόγο ανησυχίας για τη δημόσια υγεία. Δεδομένου ότι η κάνναβη είναι το ευρύτερα διαδεδομένο ναρκωτικό, σε αυτήν επικεντρώνονται πλέον οι παρεμβάσεις πρόληψης για νέους», σημειώνεται. Η συστηματική και μακροχρόνια χρήση είναι αυτή που σχετίζεται κατεξοχήν με επιβλαβείς συνέπειες.

Η κάνναβη είναι η δεύτερη συ-

Η ανεργία των νέων και οι περικοπές στις παρεχόμενες υπηρεσίες ενδέχεται να οδηγήσουν στην επανεμφάνιση «παλιών» προβλημάτων στον τρόπο χρήσης ναρκωτικών

χνότερα αναφερόμενη ουσία χρήσης από τους χρήστες που εισάγονται για θεραπεία σε εξειδικευμένα προγράμματα απεξάρτησης, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι άνδρες σχετικά νεαρής ηλικίας.

Επιδημικές εκρήξεις

Τη μακροπρόθεσμη πτωτική τάση του αριθμού των νεοδιαγνωσθέντων κρουσμάτων HIV στην Ευρώπη απειλούν να ανακόψουν οι επιδημικές εκρήξεις σε Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών (ΧΕΝ) σε Ελλάδα και Ρουμανία, επισημαίνει η έκθεση.

Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος συγκυλάπτει σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών τόσο ως προς τα επίπεδα όσο και ως προς τις τάσεις όσον αφορά τα νεοδιαγνωσθέντα κρούσματα του ιού HIV.

Το 2011 σε Ελλάδα και Ρουμανία διαγνώστηκαν 353 νέα κρούσματα ή ποσοστό 23% του συνόλου, ενώ το 2010 τα κρούσματα στις χώρες αυτές αντιστοιχούσαν σε ποσοστό ελαφρώς άνω του 2%! Την ίδια ώρα Βουλγαρία, Εσθονία και Λετονία ανέφεραν ελαφρά αύξηση του ποσοστού των νεοδιαγνωσθέντων κρουσμάτων του ιού HIV στους ΧΕΝ το 2011, ενώ αντίθετα τα ποσοστά Ιρλανδίας, Ισπανίας και Πορτογαλίας συνέχισαν να ακολουθούν την πτωτική τάση που παρατηρείται από το 2004.

Αυξητική τάση όμως παρατηρείται κυρίως στη χώρα μας, στην Κύπρο αλλά και σε όλη την Ευρώπη, στον επελασμό της ηπατίτιδας C στους ΧΕΝ, γεγονός που ενδέχεται να αποτελεί ένδειξη εκδήλωσης νέων επιδημικών εκρήξεων.

Αλληλομηνύσεις για τις εφημερίες

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΜΗΝΥΣΗ ΚΟΝΤΡΑ στη μήνυση... Κλιμακώνονται οι κινητοποιήσεις των νοσοκομειακών γιατρών στη Θεσσαλονίκη, που όχι μόνο παραμένουν απλήρωτοι για δεδουλευμένες εφημερίες από το 2011, αλλά έχουν να αντιμετωπίσουν και τις μηνυτήριες αναφορές διοικητών ως απάντηση στις επισκέψεις εργασίας.

Χθες το μεσημέρι, στην προγραμματισμένη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου του Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ επρόκειτο να συζητηθεί η... φάμρικα των μηνύσεων που έχει ξεκινήσει τους γιατρούς. Ωστόσο, η συνεδρίαση αναβλήθηκε χωρίς να γίνει γνωστό στους εκπροσώπους των νοσοκομειακών γιατρών για πότε.

Πάντως, σύμφωνα με πληροφορίες, τόσο η ΕΝΙΘ όσο και η Ομοσπονδία Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας

(ΟΕΝΓΕ) προσατολίζονται να αντεπιτεθούν στους διοικητές που καταθέτουν μηνύσεις με τα ίδια μέσα, καταθέτοντας δηλαδή και εκείνες μηνύσεις εις βάρος των διοικητών για διάφορα αδικήματα, όπως γιατί ορίζουν προσωπικό ασφαλείας ειδικευόμενους γιατρούς, ενώ κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται.

Αύριο, νοσοκομειακοί γιατροί και άλλοι εργαζόμενοι έχουν προγραμματίσει νέα συμβολική κατάληψη στα γραφεία διοίκησης της 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ) Μακεδονίας-Θράκης, ενώ την Παρασκευή αναμένονται οι συνεδριάσεις των νοσοκομειακών επιτροπών για να αποφασιστεί η στάση που θα κρατήσουν σχετικά με την κατάθεση προγράμματος εφημεριών για τον Ιούνιο.

Σήμερα, στο Ιπποκράτειο, σύμφωνα με ανακοίνωση του Σωματίου Εργαζομένων, θα πραγματοποιηθεί γενική συνέλευση στην αυλή του νοσοκομείου. **Μ.Θ.**